

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 11, Αρ. 9B (2022)

Προγράμματα Erasmus+ Βασικής Δράσης 1 του Γυμνασίου Κολυμβαρίου για μαθησιακή κινητικότητα εκπαιδευτικών: διάδοση στόχων και αποτελεσμάτων Erasmus+ Key Action 1 learning mobilities of Kolymvari Junior High School teachers: dissemination of aims and results

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

doi: [10.12681/icodl.3462](https://doi.org/10.12681/icodl.3462)

Προγράμματα Erasmus+ Βασικής Δράσης 1 του Γυμνασίου Κολυμβαρίου για μαθησιακή κινητικότητα εκπαιδευτικών: διάδοση στόχων και αποτελεσμάτων

Erasmus+ Key Action 1 learning mobilities of Kolymvari Junior High School teachers: dissemination of aims and results

Μαρία Παπαδάκη

Εκπαιδευτικός Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06)

Συντονίστρια Βασικών Δράσεων 1 Erasmus+

MSc Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Μεθοδολογία της Έρευνας

Γυμνάσιο Κολυμβαρίου

mariapapadaki@sch.gr

Abstract

Kolymvari High School implements projects which are related to teacher mobilities for training in European countries under Key Action 1: Learning Mobility of Individuals-Mobility for School Education Staff of the Erasmus + European Programme. This paper aims at the efficient dissemination and wide spreading of the results of three funded projects entitled *Effective School Improvement through Environmental, Cultural and Foreign Language Education* (2016-2017), *Use of ICT in teaching and learning & European partnerships* (2017-2018) and *Support in an Alternative School Environment for Quality Education* (2019-2022). The content and learning outcomes of twelve mobilities in different European countries are presented, as well as their positive impact on the whole school community. The ultimate goal is that the wider community can benefit from the use and exploitation of the results of the three projects as much as possible.

Keywords: Erasmus+, Key Action 1, teacher training

Περίληψη

Το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου υλοποιεί σχέδια τα οποία αφορούν κινητικότητες εκπαιδευτικών σε χώρες της Ευρώπης για επιμόρφωση στο πλαίσιο της Βασικής Δράσης 1: Μαθησιακή Κινητικότητα Ατόμων-Κινητικότητα Προσωπικού Σχολικής Εκπαίδευσης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Erasmus+. Η εισήγηση στοχεύει στην αποδοτική διάχυση και την ευρεία εξάπλωση των αποτελεσμάτων τριών χρηματοδοτούμενων σχεδίων με τίτλους *Effective School Improvement through Environmental, Cultural and Foreign Language Education* (2016-2017), *Χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση & Ευρωπαϊκές συμπράξεις* (2017-2018) και *Support in an Alternative School Environment for Quality Education* (2019-2022). Παρουσιάζονται το περιεχόμενο και τα μαθησιακά αποτελέσματα δώδεκα κινητικοτήτων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και η θετική επίδρασή τους στο σύνολο της σχολικής κοινότητας. Απώτερος σκοπός είναι η αποκόμιση οφέλους, κατά το μέγιστο δυνατό, από την ευρύτερη κοινότητα μέσα από τη χρήση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των τριών σχεδίων.

Λέξεις-κλειδιά: Erasmus+, Βασική Δράση 1, επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Εισαγωγή

Η συνεχής κατάρτιση συνιστά μία από τις λειτουργικές υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών και συνεπώς, είναι απαραίτητο να διατίθενται ο χρόνος, ο χώρος και οι πόροι που απαιτούνται για να καταστεί συγκεκριμένη κι επιτυχημένη. Η βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης των εκπαιδευτικών είναι σημαντικό να προκύπτει από τις συλλογικές ανάγκες του σχολείου, ως κοινότητα που εντάσσεται με τη σειρά της σε ένα ευρύτερο σύνολο με διάφορους φορείς και παράγοντες, και όχι μόνο από τις ατομικές επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών, ως επαγγελματιών οι οποίοι έχουν επίγνωση των ορίων των γνώσεών τους, όπως έχει εξάλλου τονιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο με παλιότερη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Δημητριάδης, 2008). Υπό αυτό το πρίσμα συστήνεται τα ευρωπαϊκά προγράμματα να προωθούν πρωτίστως την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών ανάμεσα στα σχολεία των διαφόρων κρατών.

Η παρούσα εργασία έχει στόχο την ανάδειξη τριών χρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων Erasmus+ Βασικής Δράσης 1: Μαθησιακή Κινητικότητα Ατόμων-Κινητικότητα προσωπικού σχολικής εκπαίδευσης, τα οποία υλοποίησε/υλοποιεί το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου, με απώτερο σκοπό την ευρύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων τους.

Πρόγραμμα Erasmus+

Σύμφωνα με τον πιο πρόσφατο *Οδηγό προγράμματος Erasmus+* (2021), το Erasmus+ συνιστά ένα πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας καθώς και στον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων κατάρτισης σε όλους τους τομείς της διά βίου μάθησης, όπως η Ανώτατη Εκπαίδευση, η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, η Εκπαίδευση Ενηλίκων, η Σχολική Εκπαίδευση, οι δραστηριότητες νεολαίας, κτλ. Το πρόγραμμα Erasmus+ δομείται σε τρεις βασικές Δράσεις (Key Actions) οι οποίες είναι: α) Βασική Δράση 1 (KA1/BD1): Κινητικότητα των ατόμων, β) Βασική Δράση 2 (KA2/BD2): Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών, και γ) Βασική Δράση 3: Ενίσχυση σε θέματα μεταρρυθμίσεων και πολιτικής. Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) είναι η Εθνική Μονάδα Συντονισμού του προγράμματος Erasmus+ στην Ελλάδα.

Erasmus+ Βασική Δράση 1: Μαθησιακή Κινητικότητα Ατόμων-Κινητικότητα προσωπικού σχολικής εκπαίδευσης

Η Βασική Δράση 1 Erasmus+ για τη μαθησιακή κινητικότητα προσωπικού σχολικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με το ΙΚΥ, προσφέρει την ευκαιρία σε στελέχη σχολικών μονάδων να βιώσουν μια μαθησιακή-εκπαιδευτική εμπειρία σε μια άλλη χώρα. Τα σχέδια μαθησιακής κινητικότητας μπορεί να περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως: α) ανάθεση καθηκόντων διδασκαλίας σε συνεργαζόμενο σχολείο του εξωτερικού, β) επιτόπια παρακολούθηση εργασίας σε ένα σχολείο εταίρο ή σε κάποιον συναφή οργανισμό, ο οποίος δραστηριοποιείται στο πεδίο της σχολικής εκπαίδευσης και γ) δομημένους κύκλους μαθημάτων ή σεμινάρια κατάρτισης στο εξωτερικό.

Τα σχέδια δράσης του Γυμνασίου Κολυμβαρίου περιλαμβάνουν σεμινάρια κατάρτισης σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, υποστηρίζοντας την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών του.

Οι συμμετέχοντες/-ουσες έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν νέες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες μέσω των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων που προσφέρουν οι μαθησιακές κινητικότητες. Παράλληλα τους δίνεται η δυνατότητα να βελτιώσουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, να έρθουν σε επαφή με άλλους πολιτισμούς και να αναπτύξουν το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων Erasmus+ και διάδοση αποτελεσμάτων

Με βάση με την Υ. Α. 25735/Η1 «Πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος ERASMUS+, Διαδικασία Συμμετοχής και Μετακινήσεων» (2020), το πεδίο για την υλοποίηση των προγραμμάτων Erasmus+ διαμορφώνεται από το γεγονός ότι η διεθνής εμπειρική έρευνα καταδεικνύει ότι η συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus+ προάγει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες όσων συμμετέχουν σε αυτά, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με νέες κουλτούρες και πολιτισμούς. Ωφελεί ποικιλοτρόπως τα άτομα, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους οργανισμούς και την κοινωνία στο σύνολο της, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη και τον κόσμο. Επιπλέον, η προετοιμασία προτάσεων, η υποβολή αυτών και η υλοποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, αποτελούν εκπαιδευτικό έργο και δραστηριότητα που εμπλουτίζει την εκπαιδευτική πράξη.

Το πρόγραμμα Erasmus+ προωθεί την ανοικτή πρόσβαση στα αποτελέσματα των σχεδίων, τα οποία είναι χρήσιμα για τη μάθηση, τη διδασκαλία, την κατάρτιση και την εργασία. Στον *Οδηγό Προγράμματος Erasmus+* (2019) τονίζεται ότι οι δικαιούχοι του προγράμματος αναλαμβάνουν τη δέσμευση να καθιστούν τους εκπαιδευτικούς πόρους των χρηματοδοτούμενων σχεδίων ανοικτούς και διαθέσιμους στο κοινό.

Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων που περιγράφονται στην παρούσα εργασία είναι προσβάσιμα μέσα από την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Αποτελεσμάτων Σχεδίων Erasmus+ (Erasmus+ Project Results Platform) καθώς και μέσα από τις ιστοσελίδες τους, όπου παρουσιάζονται εργαλεία εκπαίδευσης, ορθές πρακτικές, ενημερωτικά φυλλάδια, επιμορφωτικό και φωτογραφικό υλικό.

Προφίλ σχολείου

Το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου βρίσκεται στη δυτική πλευρά του κόλπου των Χανίων, σε παράκτια περιοχή εξαιρετικού φυσικού κάλλους και ιδιαίτερης ιστορικής σημασίας. Είναι ένα δημοκρατικό σχολείο αποβλέποντας στη βασική αρχή ότι όλοι μπορούν να μάθουν κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες δίνοντας ίσες ευκαιρίες. Οι σχολικές δραστηριότητές του είναι κατά κύριο λόγο ομαδικές, βιωματικές και στηρίζονται στον εποικοδομισμό. Οι μαθητές και οι μαθήτριά του είναι δημιουργικοί/-ές και φιλόδοξοι/-ες, κοινωνικά ευαίσθητοι/-ες και υπεύθυνοι/-ες. Επιδεικνύουν ευχέρεια στις νέες τεχνολογίες και συμμετέχουν σε δράσεις πέρα από τα όρια της τάξης, όπως σχολικές εκδηλώσεις, πρωταθλήματα, διαγωνισμούς, εθελοντικές προσπάθειες και διεθνείς συνεργασίες. Οι διδάσκοντες/-ουσες είναι αποτελεσματικοί/-ές παιδαγωγοί, με γνώση των μαθητικών αναγκών, αφοσιωμένοι/-ες κι ενθουσιώδεις. Έχουν κοινό όραμα για ποιοτική βελτίωση του Γυμνασίου Κολυμβαρίου με τη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος μάθησης πέρα από τα τετριμμένα συντηρητικά μοντέλα. Ολόκληρη η σχολική κοινότητα του Γυμνασίου Κολυμβαρίου συμβάλει στη διαμόρφωση κλίματος ευρύτερης καλλιέργειας, κοινωνικής ευθύνης και ηθικής.

Μεθοδολογία

Η δομημένη εξέλιξη των σχεδίων μας επαφίεται στη σωστή διαχείριση με τη μέθοδο Διαχείρισης Κύκλου Έργου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του οδηγού *Aid*

delivery methods: Project cycle management guidelines (European Commission, 2005). Ένα σχέδιο Erasmus+ είναι μια σειρά δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου και με ειδικό προϋπολογισμό. Εκτός από μία σαφώς προσδιορισμένη ομάδα-στόχο, τη σχολική κοινότητα του Γυμνασίου Κολυμβαρίου σε αυτήν την περίπτωση, περιλαμβάνει καθορισμένες ρυθμίσεις συντονισμού και διαχείρισης της χρηματοδότησης, καθώς κι ένα σύστημα παρακολούθησης για την εποπτεία της υλοποίησής του. Έτσι, η Διαχείριση Κύκλου Έργου συμβάλλει στη διασφάλιση της συνέπειας ενός σχεδίου με τις δραστηριότητες που έχουν προγραμματιστεί για την ικανοποίηση των αναγκών της ομάδας-στόχου κι ελέγχει τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εντός των χρονικών και χρηματοδοτικών ορίων, καθώς και τη βιωσιμότητα των οφελών που θα αυτό θα αποφέρει. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι βασικές αρχές της Προσέγγισης του Λογικού Πλαισίου για την ανάλυση, οργάνωση και διαχείριση των πληροφοριών του κάθε σχεδίου μας με δομημένο τρόπο βάσει του εγχειριδίου *Project Cycle Management: Integrated Approach and Logical Framework* (Commission of the European Communities, 1993). Ασφαλιστική δικλείδα ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχεδίων του Γυμνασίου Κολυμβαρίου αποτελούν ο *Οδηγός Υλοποίησης Σχεδίων Erasmus+ KAI για τη Σχολική Εκπαίδευση* (2020), καθώς και ο *Οδηγός Διάδοσης και Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων των Σχεδίων Erasmus+* (Ομάδα Επικοινωνίας IKY / Erasmus+, 2016).

Σχετικά με τη μεθοδολογία των σεμιναρίων, οι φορείς υποδοχής εφαρμόζουν καινοτόμες προσεγγίσεις εκπαίδευσης ενηλίκων με: εμπλουτισμένες εισηγήσεις, εργασία σε ομάδες, δυνατότητα στους/στις εκπαιδευτικούς να παρατηρούν και να εφαρμόζουν με κριτικό τρόπο τα όσα πραγματεύεται το εκάστοτε σεμινάριο, να διερευνούν τη χρησιμότητά τους και να προτείνουν νέους εναλλακτικούς τρόπους εφαρμογής με βάση τις ιδιαιτερότητες του σχολείου τους, δυνατότητα στους/στις εκπαιδευτικούς να δημιουργούν παραγόμενα προϊόντα και να μοιραστούν την εμπειρία τους μέσω της ανοιχτής διαδικασίας του αναστοχασμού.

Erasmus+ Βασικές Δράσεις 1 Γυμνασίου Κολυμβαρίου: Μαθησιακές Κινητικότητες Ατόμων - Κινητικότητες προσωπικού σχολικής εκπαίδευσης

Οι κύριες δραστηριότητες των τριών σχεδίων, οι οποίες παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους αυτής της εργασίας, αφορούν σεμινάρια κατάρτισης στις ευρωπαϊκές χώρες Ιταλία, Ισπανία, Ισλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Τσεχία, Ιρλανδία, Λετονία, Ολλανδία, Φινλανδία και Γουαδελούπη, χαράσσοντας μια μακρά και φιλόδοξη πορεία από τη Μεσόγειο και, μέσω της κεντρικής Ευρώπης, στη Βαλτική Θάλασσα και τη Σκανδιναβία, στην Ιρλανδική Θάλασσα και τον Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό, έως τα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα στην καρδιά του ανατολικού τόξου της Καραϊβικής.

Τα σεμινάρια καλύπτουν ένα μεγάλο εύρος θεματικών πεδίων, έτσι όπως προσδιορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να εξυπηρετούνται οι προτεραιότητες που αυτή θέτει, για την ενίσχυση του επαγγελματικού προφίλ των εκπαιδευτικών. Βασικός στόχος είναι η βελτίωση της απόδοσης των μαθητών/-τριών της σχολικής μονάδας του Γυμνασίου Κολυμβαρίου το οποίο υλοποιεί τις Βασικές Δράσεις 1 Erasmus+.

Effective School Improvement through Environmental, Cultural and Foreign Language Education

- Έναρξη: 01/09/2016 - Λήξη: 31/12/2017
- Ευρωπαϊκή επιχορήγηση: 9709 ευρώ
- Χώρες: Ιταλία, Ισπανία, Ισλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο
- Θεματικά πεδία: Δημιουργικότητα και Πολιτισμός, Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, Διδασκαλία και Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών
- Ιστοσελίδα: <https://sites.google.com/view/ka12016gymkol/home>
- Κάρτα στην Πλατφόρμα Αποτελεσμάτων Σχεδίων Erasmus+: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/ed8e6845-4588-4023-9f2d-a4551b364d90>

Βασική επιδίωξη αυτού του σχεδίου ήταν να εμφυσήσουμε στους μαθητές και στις μαθήτριάς μας το ενδιαφέρον για το περιβάλλον, την ιστορία και τον πολιτισμό και να αναπτύξουμε τις επικοινωνιακές δεξιότητες στην Αγγλική γλώσσα, συνδέοντας έτσι την προσωπική τους καλλιέργεια με τις ανάγκες του τόπου τους και, παράλληλα, να τους καταστήσουμε ικανούς να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα σε ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο στο εγγύς μέλλον.

Οι κινητικότητες των εκπαιδευτικών αφορούσαν την κατάρτιση σε καινοτόμες μεθόδους και εργαλεία διδασκαλίας στους τομείς της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής εκπαίδευσης και της ξενόγλωσσας διδακτικής. Οι συμμετέχοντες/-ουσες απέκτησαν γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και συμπεριφορές σε κάθε προγραμματισμένη δραστηριότητα του σχεδίου μας, αύξησαν την επαγγελματική τους ικανοποίηση και αναζωογονήθηκαν από την εμπειρία του ταξιδιού σε άλλες χώρες της Ευρώπης, καθώς βγήκαν από τον μικρόκοσμο της τάξης τους.

Το σχέδιό μας περιλάμβανε την παρακολούθηση σεμιναρίων στη Φλωρεντία και στη Βαρκελώνη με τίτλο *Discovering Renaissance Art in Florence* και *Experimental Barcelona: Experiential travel for creative education, tourism and for wellbeing*, αντίστοιχα. Οι στόχοι που επιτεύχθηκαν αφορούν τη βαθύτερη κατανόηση της αρχαιολογικής, αρχιτεκτονικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς ενός τόπου, την αξιοποίηση των ιστορικών μνημείων ως χώρων διαφοροποιημένης διδασκαλίας, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ελκυστικών πολιτιστικών προγραμμάτων και συμμετοχικών επισκέψεων πεδίου, την καλλιέργεια της φαντασίας, της δημιουργικότητας και της ευαισθησίας απέναντι στην τέχνη και τον πολιτισμό, καθώς και τη δημιουργία μουσειακής και μνημειακής αντίληψης για ουσιαστική μάθηση, κοινωνικότητα και ψυχαγωγία. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί καταρτίστηκαν στη δυναμική προσέγγιση ενός τόπου με την ενεργοποίηση των γνωστικών δεξιοτήτων της αντίληψης, της μνήμης και των συναισθημάτων, όπως επίσης και στους σύγχρονους τρόπους βιώσιμης ανάδειξης και ανάπτυξης μιας τουριστικής περιοχής.

Επιπλέον, το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου συνεργάστηκε με Ισλανδικό φορέα στο Ρέικιαβικ για την παρακολούθηση σεμιναρίου με τίτλο *Outdoor education, landscape and outdoor venues*, το οποίο στόχευε στην εξοικείωση με δημιουργικούς τρόπους αντιμετώπισης περιβαλλοντικών ζητημάτων, στη δημιουργία αντίληψης ότι η τοπική κοινότητα αποτελεί πόρο ενίσχυσης της υπαίθριας εκπαίδευσης, στην ενδυνάμωση της κατανόησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του φυσικού τοπίου ως πηγή μάθησης και χώρου αναψυχής, στην καλλιτεχνική αξιοποίηση φυσικών υλικών, στη μάθηση παιχνιδιών κι επικοινωνιακών δραστηριοτήτων έξω από τη σχολική αίθουσα για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, καθώς και στην εκμάθηση δημιουργικών πρακτικών για ανοιχτή προς όλους, διαφοροποιημένη διδασκαλία στη φύση.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε κατάρτιση με τίτλο *Creative teaching in the Secondary/Adult English Language classroom*, στην Οξφόρδη, με σκοπό τη μάθηση ποικιλίας καινοτόμων διδακτικών μεθόδων και νέων τεχνικών στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, με ιδέες για δημιουργία ελκυστικού μαθησιακού υλικού, για ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και των ψηφιακών εργαλείων, καθώς και τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας της Αγγλικής που απευθύνονται σε όλους τους μαθητές, όπως, επίσης, και τεχνικές δημιουργίας ευκαιριών για εξάσκηση της Αγγλικής γλώσσας έξω από τη σχολική τάξη.

Η επιμόρφωση στα παραπάνω θεματικά πεδία βρήκε άμεση εφαρμογή καθώς το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου υποδέχθηκε και φιλοξένησε σχολική αποστολή από συνεργαζόμενο σχολείο της πόλης Μπαγκερία, στη Σικελία, στο πλαίσιο προγράμματος ηλεκτρονικής αδελφοποίησης eTwinning με τίτλο *Message in a bottle* (2016-2017), με τις ξεναγήσεις και τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες να γίνονται με βάση τις μεθόδους στις οποίες επιμορφώθηκαν οι εκπαιδευτικοί μας (Παπαδάκη, 2017).

Χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση & Ευρωπαϊκές συμπράξεις

- Έναρξη: 01/07/2017 - Λήξη: 31/10/2018
- Ευρωπαϊκή επιχορήγηση: 7771 ευρώ
- Χώρες: Τσέχικη Δημοκρατία, Ολλανδία, Ιρλανδία, Λετονία
- Θεματικά πεδία: ΤΠΕ - νέες τεχνολογίες - ψηφιακές δεξιότητες και Διεθνής συνεργασία, διεθνείς σχέσεις, αναπτυξιακή συνεργασία
- Ιστοσελίδα: <https://erasmusgymkolym.weebly.com/>
- Κάρτα στην Πλατφόρμα Αποτελεσμάτων Σχεδίων Erasmus+: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/8130916b-581b-4f86-9ccb-5519eeadc120>

Το σχέδιο διήρκησε 16 μήνες και περιλάμβανε τέσσερις μαθησιακές κινητικότητες εκπαιδευτικών που αφορούσαν αφενός την κατάρτιση σε εμπειριστατωμένες μεθόδους και καινοτόμα εργαλεία στον τομέα των νέων Τεχνολογιών και των Ψηφιακών Δεξιοτήτων, κι αφετέρου στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων και των Αναπτυξιακών Συνεργασιών.

Ειδικότερα, εκπαιδευτικός του Γυμνασίου Κολυμβαρίου παρακολούθησε σεμινάριο με τίτλο *ICT in Education* στην Πράγα, με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου και της ικανότητας αξιοποίησης των Νέων Τεχνολογιών στη διδακτική πρακτική, χρησιμοποιώντας πλατφόρμες ψηφιακής μάθησης και δημιουργώντας ανοικτούς εκπαιδευτικούς πόρους ως καινοτόμες παιδαγωγικές μέθοδοι που ανταποκρίνονται ποικιλομορφία της σύγχρονης σχολικής τάξης.

Στο σεμινάριο με τίτλο *The Best Social Media and Web Solutions for your Classroom*, που πραγματοποιήθηκε στο Δουβλίνο, δόθηκε έμφαση στα πιο δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στις νέες διαδικτυακές πλατφόρμες συνεργατικής μάθησης οι οποίες μπορούν να ενταχθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία ώστε να γίνει περισσότερο συναρπαστική, ευχάριστη κι αποτελεσματική.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου *Digital Classroom* στη Ρίγα, η συμμετέχουσα εκπαιδευτικός του σχολείου μας επιμορφώθηκε στην παιδαγωγική αξιοποίηση φορητών συσκευών και στη χρήση εκπαιδευτικών εφαρμογών κατάλληλων για την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων διδασκαλίας της Αγγλικής γλώσσας σε τάξεις μικτής ικανότητας, ενσωματώνοντας όλους τους μαθητές με διαφορές στη μάθηση.

Τα παραπάνω τρία σεμινάρια συνέβαλαν στην ετοιμότητα του Γυμνασίου Κολυμβαρίου να ανταποκριθεί στις έκτακτες απαιτήσεις της τηλεεκπαίδευσης κατά την περίοδο της πανδημίας, αφενός, κι αφετέρου στη δημιουργία εργαστηρίου φορητών συσκευών (tablets) με τα οποία εφοδιάστηκαν τα σχολεία του δήμου Πλατανιά, στον οποίο υπάγεται το σχολείο μας.

Στην Ουτρέχτη, το σεμινάριο με τίτλο *EU project design and project cycle management* αφορούσε επιμόρφωση σε εμπειριστατωμένες προσεγγίσεις σχεδιασμού και διαχείρισης ευρωπαϊκών προγραμμάτων με στόχο την ανάπτυξη του αισθήματος της πρωτοβουλίας και την ικανότητα να μετατρέπονται οι ιδέες ενός σχολείου σε δράσεις μέσα από τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ανάληψη ρίσκου.

Οι γνώσεις και οι δεξιότητες του παραπάνω σεμιναρίου εφαρμόστηκαν για την εισαγωγή νέων διεθνών συνεργασιών στο Γυμνάσιο Κολυμβαρίου ως εξής: α) στην υλοποίηση Στρατηγικής Σύμπραξης Βασικής Δράσης 2 Erasmus+ με τίτλο *Mission Possible Health (2017-2019)* και συντονίστρια χώρα την Πολωνία, στο οποίο το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου συμμετείχε για πρώτη φορά ως εταίρος, σε συνεργασία με σχολεία της Τουρκίας και της Ισπανίας, και, β) στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της τρίτης κατά σειρά Βασικής Δράσης 1 Erasmus+, η οποία περιγράφεται παρακάτω.

Από τα μεσαιωνικά στενά της Πράγας και τα εντυπωσιακά κανάλια της Ουτρέχτης, στις πολύχρωμες πόρτες του Δουβλίνου και τα Art Nouveau κτίρια της Ρίγας, οι εκπαιδευτικοί μας είχαν την ευκαιρία να εξερευνήσουν το ιστορικό παρελθόν των ευρωπαϊκών πόλεων μέσα από την ατμοσφαιρική αρχιτεκτονική τους και τα ενδιαφέροντα μουσεία και να απολαύσουν το συναρπαστικό τους παρόν σε φιλική ατμόσφαιρα.

Support in an Alternative School Environment for Quality Education

- Έναρξη: 01/11/2019 - Λήξη: 31/03/2022
- Ευρωπαϊκή επιχορήγηση: 12282 ευρώ
- Χώρες: Φινλανδία, Ιταλία, Γαλλία
- Θεματικό πεδίο: Φορείς και/ή μέθοδοι για τη βελτίωση της ποιότητας (συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της σχολικής εκπαίδευσης)
- Ιστοσελίδα: <https://erasmusgymkolymvariou.weebly.com/>
- Κάρτα στην Πλατφόρμα Αποτελεσμάτων Σχεδίων Erasmus+: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplus-project-details/#project/2019-1-EL01-KA101-061514>

Υιοθετώντας μια ολιστική προσέγγιση για τον καθορισμό μελετημένων και ιεραρχημένων στόχων, με επίκεντρο τις πολύπλευρες ανάγκες ενός σχολείου της Ελληνικής περιφέρειας και με γνώμονα την αποτελεσματική εκπαίδευση ως προς την υποδομή, το περιβάλλον, το περιεχόμενο μάθησης, τις παιδαγωγικές διαδικασίες, τις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες κι ως προς την ενίσχυση της εξωστρέφειας, το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου σχεδίασε τέσσερις δραστηριότητες κατάρτισης στις πόλεις Ελσίνκι και Γιοένσου της Φινλανδίας, στη Φλωρεντία της Ιταλίας και στο νησί Γουαδελούπη των υπερπόντιων διαμερισμάτων της Γαλλίας.

Ειδικότερα, εκπαιδευτικός παρακολούθησε σεμινάριο με τίτλο *New Learning Environments* από Φινλανδικό φορέα στην πόλη Γιοένσου, στις εγκαταστάσεις των σύγχρονων και άρτια εξοπλισμένων σχολείων Joensuun Yhteiskoulun Lukio και Lyseon Peruskoulu. Το σεμινάριο είχε ως στόχο την παροχή ιδεών για αναβάθμιση της σχολικής στέγης με βελτιωτικές παρεμβάσεις στις υπάρχουσες υποδομές και με σωστή αξιοποίηση των ψηφιακών πόρων του σχολείου, για τη δημιουργία ενός

ευχάριστου και ασφαλούς περιβάλλοντος για τους/τις μαθητές/-τριες και τους/τις εκπαιδευτικούς με απώτερο σκοπό την ενεργητικότερη εμπλοκή στη μάθηση και την ενίσχυση των κίνητρων για εργασία.

Για τη βελτίωση της λειτουργίας του σχολείου και της διδασκαλίας μέσω της διαθεματικότητας, της παιδαγωγικής διαφοροποίησης, της ενσωμάτωσης στοιχείων σύγχρονης ζωής, τη χειραφέτηση του μαθητικού δυναμικού, την ευελιξία και την αυτενέργεια των εκπαιδευτικών και της διοίκησης της σχολικής μονάδας, αξιοποιώντας στοιχεία από το στυλ των Φινλανδικών σχολικών μονάδων, μία εκπαιδευτικός του σχολείου μας παρακολούθησε σεμινάριο στο Ελσίνκι με τίτλο *Introduction to the Finnish Education Model*.

Ταυτόχρονα, πραγματοποιήθηκε μετακίνηση εκπαιδευτικού στη Φλωρεντία για την παρακολούθηση σεμιναρίου με τίτλο *Soft Skills for Strong Teachers* από Ιταλικό φορέα υποδοχής. Μέσα από αυτήν την μαθησιακή κινητικότητα αποκτήθηκαν γνώσεις που αφορούν την ενδυνάμωση του έργου και του κύρους των εκπαιδευτικών με ισχυροποίηση του ρόλου τους στη διαδικασία αναβάθμισης του σχολείου, αποκτώντας τις απαραίτητες «ήπιες» δεξιότητες, ώστε να ανταποκριθούν στην υψηλή αποστολή τους. Επιπλέον στόχος υπήρξε η ενίσχυση της ευημερίας και του επαγγελματισμού όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου μέσα από τη διάχυση της αποκτηθείσας εμπειρίας, ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη θετικού κλίματος στην αίθουσα διδασκαλίας και στο σχολείο γενικότερα.

Τέλος, σχεδιάστηκε κινητικότητα στη Γουαδελούπη για την παρακολούθηση του σεμιναρίου *A classroom with a door to the world*. Το περιεχόμενό του αφορά στοχευμένες ιδέες για το άνοιγμα, τη διεθνοποίηση και τον εκσυγχρονισμό ενός σχολείου χωρίς τοίχους, με κατάργηση των συνόρων της γνώσης, το οποίο θα επιδιώκει την αρμονική σύνδεση με την τοπική, εθνική και διεθνή κοινότητα για τον εμπλουτισμό του μαθητικού βίου μέσα από αποτελεσματικές συνεργασίες και συμπράξεις.

Καθώς το σχέδιο βρίσκεται σε εξέλιξη, δεν μπορεί να υπάρξει ακόμη ολοκληρωμένη παρουσίαση των αποτελεσμάτων του. Αυτά, ωστόσο, θα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του σχεδίου μετά τη λήξη του.

Συμπεράσματα

Η Βασική Δράση 1 του Προγράμματος Erasmus+ (Erasmus+ KA1 / BΔ1) στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης έχει ως αντικείμενο την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών. Οι συμμετέχοντες/-ουσες σε Βασικές Δράσεις 1 αισθάνονται ότι τα σχέδια κινητικότητας τους δίνουν την ευκαιρία να γνωρίσουν διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα, να δημιουργήσουν δεσμούς και να ανταλλάξουν ιδέες με συναδέλφους από άλλες χώρες, να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με καινοτομικές προσεγγίσεις και στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης, οι οποίες δεν είναι συνηθισμένες ή δεν εφαρμόζονται ευρέως στην ελληνική εκπαίδευση (Roussakis, et al., 2020). Επιπλέον, δηλώνουν ότι η συμμετοχή τους σε μαθησιακές κινητικότητες αποτελούν κίνητρο για αυτό-βελτίωση, ώστε να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σε διάφορους τομείς όπως ξένες γλώσσες, νέες τεχνολογίες, δημιουργικότητα, αναμόρφωση διδακτικών πρακτικών κι ενδιαφέρον για άλλους πολιτισμούς (Lam & Ferencz, 2021).

Το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου υλοποιεί Βασικές Δράσεις 1 από το 2016 έως και σήμερα, με σχέδια που αφορούν την παρακολούθηση σεμιναρίων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, υποστηρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού του προσωπικού. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η μεγιστοποίηση της διάχυσης των αποτελεσμάτων των σχεδίων μας, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία

της επιρροής που έχουν οι δραστηριότητές τους στα άτομα και τις πρακτικές της σχολικής μας κοινότητας.

Αντλώντας τεκμήρια από τις Εκθέσεις Συμμετεχόντων, οι οποίες συμπληρώνονται μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας στο εξωτερικό με απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο που έχει διαμορφωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις Τελικές Εκθέσεις που έχουν υποβληθεί από το σχολείο στο ΙΚΥ ως Εθνική Μονάδα συντονισμού των ευρωπαϊκών προγραμμάτων Erasmus+, από τις άτυπες συζητήσεις με το εκπαιδευτικό προσωπικό, συμμετεχόντων/-ουσών και μη-συμμετεχόντων/-ουσών στις κινητικότητες, αλλά και με τη διεύθυνση του σχολείου, προκύπτει η θετική άποψη για τις ΒΔ1 Erasmus+. Οι συμμετέχοντες/-ουσες εκπαιδευτικοί του σχολείου μας τόνισαν την ενίσχυση της ικανότητάς τους να ενσωματώνουν καινοτομίες στη διδασκαλία τους. Επισημάνθηκε η ικανότητα σύνδεσης των θεωρητικών γνώσεων που αποκτήθηκαν με τις διδακτικές τους πρακτικές στο σχολείο. Υποστήριξαν ότι οι δραστηριότητες κινητικότητας συνέβαλαν στην ενίσχυση του επαγγελματισμού τους και στη θετική προδιάθεση για δια βίου μάθηση. Σημαντικότατη υπήρξε και η δήλωση ότι τα σεμινάρια που παρακολούθησαν αποτέλεσαν τη συστηματικότερη δραστηριότητα επιμόρφωσης στην οποία συμμετείχαν τα τελευταία χρόνια. Σημαντική, επίσης, θεωρείται η αναφορά των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν αλλά και των μη-συμμετεχόντων/-ουσών στη θετική επίδραση των τριών σχεδίων μας στη σχολική κοινότητα και στη διαμόρφωση ενός δημιουργικού κλίματος.

Θετικότερη ήταν και η στάση που απέκτησε συνολικά το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου απέναντι στα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας με διαφορετικούς/-ές εκπαιδευτικούς να παρακινούνται για συμμετοχή σε αυτά. Η ενασχόληση με τις δράσεις ΒΔ1 Erasmus+ συνέβαλε στην απόκτηση της απαραίτητης εξοικείωσης του σχολείου με τους μηχανισμούς χρηματοδότησης για την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, καθώς και στην ικανότητα οργάνωσης των δραστηριοτήτων κινητικότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων τους.

Εν κατακλείδι, αναγνωρίζοντας τα παιδαγωγικά, κοινωνικά και πολιτισμικά οφέλη του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+, το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου κρίνει ότι η δημιουργία πρωτοποριακών διευρωπαϊκών δράσεων είναι το εναλλακτικό μονοπάτι που προσθέτει αξία στη διδασκαλία και τη μάθηση κι εκσυγχρονίζει το εργασιακό περιβάλλον. Ουσιαστικό τμήμα για την επιτυχημένη υλοποίηση ενός σχεδίου είναι η ιδανική διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του. Θεωρώντας ότι οι συμμετέχοντες/-ουσες στο πρόγραμμα λειτουργούν ως πρεσβευτές/πρέσβειρες των αξιών της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας, προσδοκούμε να διαδώσουμε την εμπειρία μας και να αξιοποιήσουμε τα μαθησιακά αποτελέσματα προς όφελος της ευρύτερης κοινότητας, προωθώντας τα επιτεύγματα των σχεδίων μας σε άλλους επαγγελματίες του κλάδου.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Ελληνικές

Δημητριάδης, Δ. (2008). Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη» με θέμα: «Βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης των εκπαιδευτικών». *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, 17.06.2008, C 151/41-151/45. Ανακτήθηκε από: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:151:0041:0045:EL:PDF>

Οδηγός προγράμματος Erasmus+ (2019). Ανακτήθηκε από: <https://www.iky.gr/el/erasmusplus-vivliothiki/item/3207-odigos-programmatos-erasmus-2019>

- Οδηγός προγράμματος Erasmus+ (2021). Ανακτήθηκε από: https://wayback.archive-it.org/12090/20210927164827/https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-programme-guide-2021_el
- Οδηγός Υλοποίησης Σχεδίων Erasmus+ KA1 για τη Σχολική Εκπαίδευση (2020). Ανακτήθηκε από: <https://www.iky.gr/el/iky-items/item/3707>
- Ομάδα Επικοινωνίας IKY / Erasmus+ (2016). *Οδηγός Διάδοσης και Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων των Σχεδίων Erasmus+*. Αθήνα.
- Παπαδάκη, Μ. (2017). Το Γυμνάσιο Κολυμβαρίου υποδέχεται το ICS “Ignazio Buttitta”: Η συνεργασία eTwinning και η επίσκεψη. *Χανιώτικα Νέα*, 19 Μαΐου 2017, σ. 32. Και σε: <https://www.haniotika-nea.gr/i-sinergasia-etwinning-ke-i-episkepsi/>
- Πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος ERASMUS+, Διαδικασία Συμμετοχής και Μετακινήσεων (2020). ΦΕΚ 625/27.02.2020, τ. Β', Αρ. Υ.Α. 25735/Η1. Ανακτήθηκε από: https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2020/%CE%A6%CE%95%CE%9A_625%CE%92-27.02.2020.pdf

Ξένες

- Commission of the European Communities (1993). *Project Cycle Management: Integrated Approach and Logical Framework*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Retrieved from: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/58c406ab-f247-47df-8d77-a7b003e00faf/language-en/format-PDF/source-search>
- European Commission (2005). *Aid delivery methods: Project Cycle Management Guidelines*. Brussels: European Communities. Retrieved from: https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/methodology-aid-delivery-methods-project-cycle-management-200403_en.pdf
- Lam, Q. K. H. & Ferencz, I. (2021). Erasmus+ staff mobility comparative data analysis: An exploratory study of the participants' motivation, perceived impact, recognition and satisfaction. *Academic Cooperation Association – ACA*. Retrieved from: <https://www.iky.gr/el/ekdoseis/item/3667-sygkritiki-meleti-kinitikotitas-prosopikoy-erasmus>
- Message in a bottle (2016-2017). Erasmus+ eTwinning project. Details available at: <https://live.etwinning.net/projects/project/131309>
- Mission Possible Health (2017-2019). Erasmus+ Key Action 2 project. Details available at: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/2017-1-PL01-KA219-038542>
- Roussakis, Y., Avramidis, E., Batsila, M., Tsichouridis, C. & Zografou, E. (2020). Impact Study of the Erasmus+ Programme / KA1 Mobility Projects for School Education Staff 2014-2017. *State Scholarships Foundation (EL01 National Agency Erasmus+)*. Retrieved from: <https://www.iky.gr/el/ekdoseis/item/3625-apotimisi-tou-antiktypou-sxedion-kinitikotitas-prosopikoy-sxolikis-ekpaidefsis-2014-2017>

Εργασία χρηματοδοτούμενη από το έργο Erasmus+ με τίτλο Support in an Alternative School Environment for Quality Education και κωδικό αναφοράς 2019-1-EL01-KA101-061514

Paper funded by the Erasmus+ project entitled Support in an Alternative School Environment for Quality Education, reference number 2019-1-EL01-KA101-061514

